

„Neću te pustiti dok me ne blagosloviš“: Borba kontemplativne molitve

Peti nastavak serijala “Borba, blizina, misija.” Stupiti na staze kontemplacije znači spoznati da trebamo Boga, da se s njim trebamo „boriti“. I molim, opet i opet, njegov blagoslov: Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.

8.08.2024.

Jedne božićne noći, dok je slavio svetu misu i držao svetu hostiju u rukama, sveti Ivan Marija Vianney se ganuo. Smiješio se, plakao, produžio je te trenutke ne skidajući pogled s Isusa. «Činilo se da mu govori; Zatim su se suze vratile, a opet osmijeh», kaže brat Atanasio koji ga je pažljivo promatrao. Na kraju slavlja upitao ga je što se tada dogodilo. Svećenik iz Arsa je jednostavno odgovorio: "Došla je jedna čudna ideja. Rekao sam našem Gospodinu: "Da sam znao da ću imati nesreću da te ne vidim cijelu vječnost, sada kada te imam u svojim rukama, ne bih te pustio"[1] .

"Uhvatila sam ljubav svoje duše i neću je pustiti", kako kaže žena iz Pjesme (Pjesma 3:4). Ove su riječi odjeci molbi koje je Jakov upućivao strancu s kojim se borio cijelu noć, dok se pripremao za susret sa svojim bratom Ezavom. "Jakov ostane sam. I

neki se čovjek hrvao s njim dok nije zora svanula. Videći da ga ne može svladati, ugame mu bedro pri zglobu, tako da se Jakovu kuk iščašio dok su se hrvali. Potom reče: »Pusti me jer zora sviće!« Ali on odgovori: »Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.« Nato ga onaj zapita: »Kako ti je ime?« Odgovori: »Jakov.« Onaj reče: »Više se nećeš zvati Jakov, nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s ljudima i nadvladao si.« Onda zapita Jakov: »Reci mi svoje ime!« Odgovori onaj: »Zašto me pitaš za moje ime?« I tu ga blagoslovi.

Onom mjestu Jakov nadjene ime Penuel jer – reče – »Vidjeh Boga licem u lice i na životu ostadoh.« Sunce je nad njim bilo ogranulo kad je prošao Penuel. Hramao je zbog kuka." (Post 32, 25-32).

Reci mi nešto Isuse, reci mi nešto

Svaki put kad se okupimo na trenutak molitve, a posebno kontemplativne molitve, ulazimo u svojevrstu borbu: „u simboličnu borbu prsa o prsa ne s neprijateljskim, protivničkim Bogom, nego s Gospodinom koji blagoslivlja i koji uvijek ostaje tajanstvena, koji se čini nedostižnim. Zato se sveti autor služi simbolom borbe, koji podrazumijeva snagu uma, ustrajnost, upornost da se postigne ono što se želi" [2]. Kontemplativna molitva je “pogled vjere uprt u Isusa”[3]; pogled koji to traži i koji to ne prestaje činiti, koji ne pušta dok nas ne blagoslovi, tj. dok svjetlom svoga pogleda ne obasja "oči našega srca"[4].

Što tražimo u njegovu pogledu? Crte njegova lica, njegove osjećaje, njegov mir, vatru njegova srca. I ako nam se

u tim spokojnim trenucima ne dogodi susret za kojim žudimo, spremni smo ustrajati dok se to ne dogodi. „Ne baviš se kontemplacijom kad imaš vremena, nego uzimaš vrijeme da budeš s Gospodinom s čvrstom odlukom da Ga ne napuštaš“[5]. Kontemplacija je “dar, milost, koja se ne može prihvatiti osim u poniznosti i siromaštvu”[6]. Upravo zato je Bogu potrebna naša ustrajnost; On treba da mu kažemo: evo imam tebe i evo ti mene... Ne mičem se, ne idem nigdje. „Reci mi nešto, Isuse, reci mi nešto“, kako je sveti Josemaría ponekad ponavljao u svojoj molitvi[7].

Personalizirajte

Tajanstveni lik koji se borio s Jakovom nije bio pozvan. Pojavio se, samoinicijativno. Tako ostaje i sada: Bog je taj koji nam dolazi u susret, jer "žeda za čovjekom, da, žeda za njim"[8]. Začudo, ali ta žeđ "dolazi iz

Božjih dubina"[9]: velika je i tajanstvena poput ljubavi koja ga je dovela do stvaranja svakoga od nas.

Sa svoje strane, mi jednostavno moramo stati ispred Njega. Mjesto susreta nije samo područje osjećaja, niti mašte ili razuma, već srce, "u dubini naših psihičkih sklonosti"[10]. Radi se o biti tamo, ostati u njegovoj prisutnosti, ostati u njegovoj ljubavi (usp. Iv 15,9). Nismo se upustili u jednostavnu psihološku operaciju, niti u puki napor koncentracije da dosegneemo mentalnu prazninu: ne borimo se protiv zraka... Naša kontemplacija ima strukturu kršćanske vjere: ona je "osobni, intimni i duboki dijalog", između čovjeka i Boga»[11].

Dakle, nećemo se boriti s neprikladnim posjetiteljima koji dođu baš u tom trenutku. Umjesto da ih pokušavate otjerati, najbolji način je jednostavno ih ignorirati. Sam s

Kristom, postajući svjestan da mi je potpuno predan i pozivajući me da mu također budem potpuno na raspolaganju. Za našeg protivnika nema praznih minuta; ni na trenutak ne prestaje gledati u nas. Da, možemo se odmaknuti, okrenuti i ostaviti ga da stoji. Ali izgubili bismo njegov blagoslov.

Jakov ne skida pogleda s Onoga s kojim se bori. Morate ostati pažljivi, bez gubitka kontakta očima, bez gubljenja smjera svog srca. Pogledati u ekran telefona? Ne; opseg unutarnjeg kontakta bio bi presječen. Ometanja koja vidimo da dolaze, kao što su često razna organizacijska pitanja, ili znatiželja o tome što se događa oko nas? Ne. Niti su misli usmjerene na mjerenje, što može biti suptilan povratak na nas same. Cijeli je naš život usredotočen na nekoga, na "osobu Isusa Krista, koju želimo upoznati, imati posla s njom i voljeti je"; a staviti ga "u središte našeg

života znači dublje zaći u

kontemplativnu molitvu"[12].

Tvrdnja je radikalna i sve opsežnija.

Bog blagoslivlja one koji se bore za

dar kontemplacije, predokus dara

vječnog života, koji od sada

počinjemo uživati. «Molitva, koja je

započela s onom djetinjom

naivnošću, sada se razvija širokim,

blagim i sigurnim kanalom, jer slijedi

korak prijateljstva s onim koji je

potvrdio: Ja sam put»[13].

Kontemplacija traži "miljenika moje

duše" (Pt 1,7). Odnosno Isusa[14].

Nekoga poput mene, koga mogu

tretirati na svojoj razini, jer me on

sam nazvao prijateljem (usp. Iv

15,15). Kontemplativna molitva neće

biti takva sve dok nema

personalizacije. „Da bismo pristupili

Bogu, moramo ići pravim putem, a to

je presveta Kristova ljudskost"[15].

Isus je most koji nas preko tjelesnog

vodi do božanskog. Ova "borba" prsa

u prsa podrazumijeva susret pogleda,

osmijeha, lica i prije svega srca. Radi se o prisvajanju osjećaja Isusova srca, učenju “unutarnje spoznaje Gospodina” da ga više ljubimo i slijedimo”[16]. Kako se danas osjeća sa mnom? Nalazi li sklad, mir? Primjećujem li i pretpostavljam li njegove radosti i tuge?

U tami i kušnjama

Borba se odvija noću. To je noć u kojoj se kreće vjera: nemamo drugog posrednika za susret licem u lice. Naše traženje odvija se u tami, "u čistoj vjeri, ovoj vjeri koja čini da smo rođeni od njega i živimo u njemu"[17]. Čak ni osjećaj - ako dođe, dobro je došao; ako nestane, dobro je otišao — kao ni čisti razum, jer ne radimo mentalne akrobacije. Ono što smo zapalili je vjera u živog čovjeka koji želi susret. U vjeri nemamo neposrednost osjetila niti jasnoću silogizama; Hodamo u tami dok ne dođe trenutak vizije. Ali tama vjere

omogućuje nam da vidimo dalje. Danju nam pogled doseže nekoliko desetaka kilometara: zaustavlja se u plavetnilu atmosfere. Ali noću vidimo zvijezde, udaljene milijunima svjetlosnih godina. Vjera nam otkriva nove svjetove.

Kontemplativna borba također znači suočavanje s malodušnošću, suhoćom, umorom vjere, čak i tugom što se ne predajemo potpuno Gospodinu jer imamo mnoga dobra (usp. Mk 10,22); ili s unutarnjom pobunom protiv Božje logike, koja će se ponekad činiti toliko različita od naše; ili sa sugestijom da to nije za nas, da nemamo tu osjetljivost... Nisam li uronjena u fantaziju? Kamo idemo s ovim? Nije li to previše mističan pristup? U ovom se trenutku Jakov mogao prestati boriti. Zapravo, možda nije oklijevao dok se borio? Sigurno da, ali je nastavio. Potrebno je ići naprijed odlučno i s dušom djeteta, znajući da idemo

putem ljubavi, a to je put povjerenja i ustrajnosti.

Ako se meditativna molitva brine za sredstva, kontemplacija brine za cilj. Mi smo s onim s kim smo htjeli biti. Sada ne razmatramo ni vrline, ni svrhe, ni borbe... Sve to rješavamo u meditaciji. Naše vrijeme, praznina našeg vremena, sada je ispunjena pukom Njegovom prisutnošću. Ražaravamo želju, napredovanje prema nebu. Mjera našeg neba bit će mjera naše želje: žeđ za Bogom, „čežnja da razumijemo njegove suze; vidjeti njegov osmijeh, njegovo lice..."[18]. I s tom željom, puni mira, koračamo kroz život kada ulazimo na staze kontemplacije: «Tada živimo kao zarobljenici, kao zatvorenici. Dok provodimo s najvećim mogućim savršenstvom, unutar naših pogrešaka i ograničenja, zadatka našeg stanja i našeg posla, duša želi pobjeći, ona ide prema Bogu, poput

željeza privučena silom
magneta»[19].

Jakov je morao hodati duge dane do mjesta gdje će ga Bog pronaći. Tamo nije imao suputnika: Biblija nam govori da se ova epizoda događa kada ga ostave samog. On također nema prtljage: upravo je prenio sve što je imao na drugu obalu (usp. Post 32,24-25). A "noć" je neophodna, u smislu da razmjena poziva na prisjećanje. Najednom, Jakov "više nije gospodar situacije - njegovo lukavstvo je beskorisno - on više nije strateg i proračunat čovjek (...). Najednom, Jakov nema ništa za prikazati Bogu osim svoje krhkosti i svoje nemoći, također i svojih grijeha"[20]. Bog vas dolazi potražiti kada ste bespomoćni i slobodni od drugih stvari koje vas ometaju. Jer, za kontemplaciju, potrebna nam je sloboda i otvorenost srca: ništa više od percepcije svoje malenosti i želje za susretom. Onaj koga čekamo neće

se pojaviti ako su nam srca zauzeta. Nijedna od naših želja ne bi trebala biti veća od želje da budemo s njim.

Neću te pustiti dok me ne blagosloviš

"Blagoslovi me". Patrijarh neće pristati na manje. Držao je svoga Gospodina zarobljenim. Ali od čega se sastoji taj blagoslov? Jakov ima radost vidjeti Boga, a njegova radost se pojačava kada shvati da je, iako ga je vidio, još uvijek živ. Blagoslov je promatranje Božjeg lica koje nas ispunja njegovim mirom, njegovom radošću, njegovim milosrđem. To ne možemo postići činom svoje volje, nego otvaranjem srca darovima Duha Svetoga. «Cijeli naš život je kao ova duga noć borbe i molitve, koju treba proživjeti sa željom i molbom za blagoslovom od Boga koji se ne može izvući niti postići samo svojom snagom, nego ga treba primiti od njega, s poniznošću, kao besplatnim

darom koji nam omogućuje da konačno prepoznamo lice Gospodinovo»[21].

Moramo, dakle, strpljivo čekati. Jakov je morao čekati cijelu noć do zore. Nije pobjegao, nije odustao. Blagoslov će nam biti udijeljen ako ga stalno iznova tražimo. Činimo ono što je u našoj moći, tražeći tišinu, sabranost, slobodu srca... Na Bogu je da nam pruži istinske kontemplativne darove: znanje, razumijevanje, mudrost. Nesposobni smo u njima se uvježbati... To su receptivni stavovi koje on daje kad hoće. Moramo ih tražiti i čekati ih s poniznošću. Gospodin će nam ih dati malo po malo, ili možda sve odjednom. I kad primimo taj blagoslov, bilo u gutljajima ili u potocima, nastaviti ćemo svoj put pogleda uprtog u daljinu, jer taj blagoslov nije prolazan, nego trajan. Patrijarh je krenuo i... kuda je otišao? Nije važno. Važno je da on već ima

lice svoga Gospodina utisnuto u svojoj duši. „Taj blagoslov koji je patrijarh tražio na početku borbe sada je uslišen. I to nije blagoslov dobiven prijevaram, nego onaj slobodno od Boga darovan, koji Jakov može dobiti jer se sam, bez zaštite, bez lukavstva i prijevare, predaje bez obrane, prihvaća predaju i ispovijeda istinu o sebi.[22]

“Vidio sam Boga licem u lice i još sam živ”, govori Jakov sebi. Kroz ovu čudnu borbu, uspio je upoznati pred kim se nalazi. Kroz svoj život svojom molitvom upoznajemo Boga, razumijemo ga ili barem prihvaćamo njegove načine djelovanja, čak i ne razumijevajući ih. Voljeli bismo znati njegovo ime: "Tko si ti?" željeli bismo te vidjeti. I Bog se pokazuje, ali se skriva, da ga tražimo dalje: da živimo od njega, da živimo od tog traženja...

Ishod ove misteriozne priče je paradoksalan, kao što je gotovo

uvijek i naša vjera. Bog blagoslivlja Jakova i čestita mu na pobjedi, ali na kraju mu je iščašena bedrena kost. Patrijarh se dobro borio, suočio se s tajanstvenim protivnikom bez da je pao u nesvijest. Ali od sada će hodati šepajući: bit će to neka vrsta ukrasa koji će ga podsjećati na bitku. «I upravo taj Jakov prima blagoslov od Boga, s kojim šepa u obećanu zemlju: ranjiv i povrijeđen, ali s novim srcem»[23]. I mi ćemo izaći ranjeni i obnovljeni iz borbe: naše zemaljske sigurnosti bit će poremećene i Božji znak sada će nas voditi. Blagoslivljao nas je i blagoslivat će nas, ali nas duboko osvještava da je naša prava sigurnost u njemu. I što više molimo to više shvaćamo da nam je to potrebno, da se trebamo „boriti“ s tim. I što ćemo više moliti Tvoj blagoslov: to te više neću pustiti dok me ne blagosloviš.

[1] Usp. F. Trochu, *Le Curé d'Ars Saint Jean-Marie Vianney*, Lyon-Pariz, 1925., str. 383.

[2] Benedikt XVI., Audijencija, 25. svibnja 2011.

[3] Katekizam Katoličke Crkve, br. 2715.

[4] Ibid.

[5] Isto, br. 2710.

[6] Isto, br. 2713.

[7] Usp. sveti Josemaria, intimne bilješke, 12-12-1935, citirano u A. Vázquez de Prada, *Utemeljitelj Opusa Dei* (sv. 1), Rialp, Madrid, 1997, str. 582; intimne bilješke, 20. 12. 1937., citirano u Put, kritičko-povijesno izdanje, bilješka uz br. 746.

[8] Sveti Augustin, *De diversis quaestionibus octoginta tribus* 64, 4; citirano u Katekizmu, br. 2560.

[9] Katekizam, br. 2560.

[10] Isto, br. 2563.

[11] Dikasterij za nauk vjere, Carta Orationis forma o nekim aspektima kršćanske meditacije, 15. listopada 1989., br. 3.

[12] F. Ocáriz, Pastoralno pismo, 14. 2. 2017., br. 8.

[13] Sveti Josemaria, Prijatelji Božji, br. 306.

[14] Katekizam, br. 2709.

[15] Sveti Josemaria, Prijatelji Božji, br. 299.

[16] Katekizam, br. 2715.

[17] Isto, br. 2709.

[18] Sveti Josemaria, Prijatelji Božji, br. 310.

[19] Isto, br. 296.

[20] Papa Franjo, audijencija, 10-VI-2020.

[21] Benedikt XVI., audijencija, 25. svibnja 2011.

[22] Ibid.

[23] Papa Franjo, audijencija, 10-VI-2020.

Ricardo Sada

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/necu-te-
pustiti-dok-me-ne-blagoslovis-borba-
kontemplativne-molitve/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/necu-te-pustiti-dok-me-ne-blagoslovis-borba-kontemplativne-molitve/) (7.08.2025.)